

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวอารดา ชีระเกียรติกำจร

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ศศิเพ็ญ พวงสายใจ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผศ.ดร.ปิยะลักษณ์ พุทธรังศรี

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวัดระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จาก ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้จำนวนทั้งหมด 324 ราย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม การวัดระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเป็น การวัดในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพและด้านทัศนคติ โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุใช้สมการถดถอย (Regression Analysis) โดยแบบจำลองโพรบิต (Probit Model)

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในวัยชราตอนต้นคือ อายุอยู่ระหว่าง 60-74 ปี สมรสและคู่สมรสยังมีชีวิตอยู่ มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ก่อนอายุ 60 ปีประกอบอาชีพหลักที่มีรายได้ไม่แน่นอนเช่น รับจ้างทั่วไป แม่บ้าน เกษตรกร ฯลฯ จากการวัดระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พบว่า ระดับคะแนนคุณภาพชีวิตโดยเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับดี คือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณภาพชีวิตเท่ากับ 4.32 ของคะแนนเต็ม 5 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีสามองค์ประกอบที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับดีคือ องค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.9 รองมาคือ องค์กรประกอบด้านสุขภาพ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.7 และองค์กรประกอบด้านสังคมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.3 สำหรับองค์กรประกอบที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือ องค์กรประกอบด้านเศรษฐกิจ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.7 และองค์กรประกอบด้านจิตใจมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.0

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านสังคม กล่าวคือ การได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น ฟังเทศน์ฟังธรรม ทำบุญและการได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในชุมชน เช่น ออกกำลังกายตอนเย็น เข้าร่วมงานประเพณีสำคัญต่างๆ จะส่งผลให้ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุสูงขึ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 รองลงมาคือ อาชีพก่อนอายุ 60 ปีที่มีรายได้แน่นอน เช่น รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ จะส่งผลให้ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุสูงขึ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 อันดับสุดท้ายคือ การที่ผู้สูงอายุมีสถานภาพสมรสและคู่สมรสยังมีชีวิตอยู่ ทำให้ระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุสูงขึ้นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนการที่ผู้สูงอายุเป็นเพศชายหรือเพศหญิงไม่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิต

Thesis Title Quality of Life of Elders in Suthep Sub-district,
Mueang District, Chiang Mai Province

Author Miss. Arrada Teerakiatkamjorn

Degree Master of Economics

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Sasipen Phuangsaichai

Advisor

Asst. Prof. Dr. Piyaluk Pudthawong

Co-advisor

ABSTRACT

This study aims to measure the quality of life of elders and to analyze factors that influence it. The sample sizes of 324 people were derived by accidental sampling from the senior habitants of Suthep Sub-district, Mueang District, Chiang Mai Province. Information gathered in this study were collected through questionnaires that measured, using the Likert Scale, the quality of life in economic, societal, environmental, health and attitudinal context. The analysis of factors that affect the quality of life of elders was done by regression Analysis through Probit Model simulation.

The results revealed that the majority of the elders was female, aged between 60 and 74, and married to their living spouses. Their education was below bachelor's degree level. Before they turned 60, they had occupations that paid inconsistently income such a freelance, cleaning lady, farmer, etc. The measurement of quality of life showed that the elders of Suthep Sub-district, Chiang Mai Province, was fairly high, i.e. 4.32 points with a total score of 5. Three factors which have a good average score were first environmental factor with average score 4.9, second health and wellbeing

factors with average score 4.7 and the last, societal factors with average score 4.3. The medium factors are economic, score 3.7; and attitudinal factor 4.0 points.

The study revealed that the factor most influential to their quality of life was the societal factors. These were participating in religious activities such as merit making and listening to Buddhist sermons, as well as community activities such as joining evening group exercises and taking part in key local rituals and customs. These factors were contributed to an increase in the elder's quality of life level at a statistically significant 0.001. The second most contributing factor was the elders' occupations before turning 60. If they had occupations that guarantee consistent income such as government official or state enterprise employee, their quality of life increased at a statistically significant 0.001. Lastly, the third most influential factor was marital status. Being married to a living spouse helps contribute by a statistically significant 0.05. Gender of the elders is not influential on their quality of life.